

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Summa Jurisprudentiae Sacrae Universae, Seu Jus
Canonicum, Secundum quinque Decretalium Gregorii
Papae IX. Titulos explicatum**

Pichler, Vitus

Bibliopolarum Augustanorum, 1723

VD18 VD18 12190187-ddd

Praxis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98739)

impulsiva ad votendum (si enim causa finalis cessaret totaliter, voti obligatio per se cessaret) ut si vovisti castitatem, quia sperabas ingredi Religionem certam, quam tamen modo non potes ingredi amplius. 5. Quando supervenit dubium, an materia voti non sit interea facta inutilis, mala, aut majoris boni impeditiva. 6. Quando supervenit dubium, an latis deliberatè sit emissum votum; si enim dubitaretur, an votum ipsum sit aliquando editum, nullà opus foret dispensatione: cum tali casu præsumptio staret pro libertate: licet hoc ipsum aliqui non male dicant etiam de priori casu. 7. Si leviter & absque matura deliberatione votum est editum, uti à pueris & puellis, nondum puberibus fieri solet. 8. Si metu, etiam leviter, injustè incusso, vel dolo, extortum est. Ut autem

Praxis

23 Petendi vel exequendi dispensationem, à S. Pœnitentia expediendam, vel expeditam, super voto castitatis perfectæ & integræ, melius à te cognoscatur, cùm tibi, præsertim si Confessarius fueris, hæc notitia maxime sit necessaria; ponamus casum, quòd puella 18. annorum, quam vocabimus *Bertham* (proprium enim nomen non exprimitur, si à S. Pœnitentia dispensatio petitur) emisit deliberatè & absolutè votum castitatis integræ ac perpetuæ, tracta amore hujus virtutis: nunc verò orбата parentibus, & ob pulchritudinem suam multis exposita insidiis ingens periculum incontinentiæ patiatur (si alia foret causa petendi dispensationem, illa fideliter foret exprimenda.) Hæc igitur puella adit Confessarium, eique statum suum exponit, ac rogat, ut sibi impetret dispensationem in ordine ad effectum nubendi, cùm se ipsam aliter juvare nequeat, Confessarius proin ad juvandam hanc animam istud obsequium in se suscipit, & sic supplices litteras instruit,

Supplica.

Eminentissime Cardinalis.

EXponitur humiliter Eminentia Vestra pro parte
devota Oratricis Bertha, Diacesis Eustadiana,
quod ipsa aliàs emisit votum simplex perpetua casti-
tatis: sed cum defuncto orbatâ suis parentibus, variis
exponatur incontinentia periculis: ita ut continen-
ter se vivere posse diffidat, enixè rogat dispensationem
ad effectum nubendi, ut sibi debitum conjugale & exigere
& reddere liceat. Quam gratiam fudebit suis ad
DEUM precibus pro possibili demereri.

Dignetur autem Eminentia Vestra
 responsum dirigere Ingolstadtum
 ad me infra scriptum.

Eminentia Vestra

*Servorum infimus. Fidelis Fromm
in dicto Oppido Sacerdos
Curatus.*

Exterius, postquam signavit epistolam, inscriptionem sic formet : *Eminentissimo et Reverendissimo Domino Domino S. R. E. Cardinali Majori Penitentiario, Roma.* Si ipse Confessarius nolit scribere Romam pro dispensatione, istud charitatis obsequium petat a Reverendissimo Vicario Generali, aut Consilii Ecclesiastici membro, vel ejusdem Secretario. Si autem hos fugiat, nec ad ipsum Majorem Penitentiarium immediate scribere velit, scribere poterit ad unum ex Procuratoribus Generalibus Ordinis, ut monet P. Reiffenstuel lib. IV. *De rebus in Appendice n. 433.* v. g. ad Procuratorem Generalem Ordinis Franciscanorum Reformatorum, quos, licet ægre hoc munus in se recipiant, quando petitur dispensatio à Duxia, propter expensas ibi solvendas, libenter tamen ait suscipere, quando petitur à Penitentiaria. Ad talem igitur Procuratorem sic poterit formare litteras. *Admodum Reverende in Christo Pater Procurator Generalis etc. Quod hijsce gravia & copiosa A. R. Paternitatis negotia interpellet, urget charitas proximi. Signum Bertha vorum simplex castitatis etc. (ut supra) Quare humillimè rogas, & ego cum ipsa gnetur A. R. Paternitas necessarium dispensationem pro foro interno apud S. Penitentiarium amore DEI & proximi procurare, ac obtinere mihi transmittere. DEUS, omnis charitatis largissimus retributor, dabit mercedem, qua ut copiosa sit, tuas preces meas promitto, & humiliter commendando. Ingolstadtii 11. Dec. 1719. A. R. Paternitatis. Servus in Christo addictissimus. NN.* Si dispensatio diutius non mitteretur, eadem litteræ vel ad Cardinalem Penitentiarium, vel ad Procuratorem Generalem eundem repeti possent. Si verò venerit, fatis hujus erit tenoris.

Responsum, seu Rescriptum, concedens facultatem exequendi, directum ad executorem dispensationis.

Si periculum,

Sacra Pœnitentiaria tibi Confessario, à latere præsentium electo, concedit facultatem ipsi latere præfatum votum ad effectum nubendi tamen, auctoritate Apostolica dispensando communitati in Sacramentalem Confessionem semel quolibet mensis, & in alia pœnitentia opera per te impingenda, inter quæ sint etiam aliqua pietatis, quæ quocidie facere teneatur, ut ea adimplens memoris sit obligationis, quæ emissio vòrò adstringebatur, prout fecerunt D.Eum ipsius anima saluti expedire iudicaveris in fore confœctia, & Sacramentali confœctioe carum. Imò, quòd si viro, cui coniungeret, lapseris, castitatem seruet, ut prius obligata, & si uquam extra Matrimonium fornicata fuerit, & mortuò viro alteri nuzigerit absque nova dispensatione, sciat se contra votum castitatis facere, & ditium conjugale exigere non posse. Et ita cum venias &c.

Inscriptio exterior ferè erit hujusmodi:
Discreto Viri N. Confessario Theologiae Magi-

stro (vel Decretorum Doctore) ex approbatis ab Ordinario, per latricem penitentem eligendo. Vel: Discreto viro Confessario ex Approbatis ab Ordinario, sive proprio latricis (latorum) Parocho, ad intra scripta specialiter deputato.

26. Circa petitionem & executionem hujus dispensationis adhuc aliqua utiliter notanda veniunt, & imprimis quidem de petitione. 1. Quod fideliter ipsum factum in specie, seu calus prout est, exprimi debeat, cum causa finali & motiva, nihil addendo falsi, quo saltem partialiter dispensans moveretur (alias enim rescriptum gratiae foret obreptitium) nihil etiam omitendo veri, quo cognito non fuisset data dispensatio. 2. Quod causa, propter quam dispensatur, debeat saltem illo tempore, quo conceditur dispensatio, verè dari, imò & tempore, quo datur executioni, ut Covarruv. à Rota decisum asserit. 3. Quod scribens pro dispensatione ad Cardinalem Pœnitentiarum urbem illam, ad quam responsum dirigi cupit, non vocet civitatem, si ibi non sit residentia Episcopi, sed oppidum, licet urbs aliàs ampla sit & celebris; quia stylus Curiae sic habet, ut tantum illæ urbes appellentur civitates, in quibus est residentia Episcopalis. 4. Quod in litteris suis ad eundem Cardinalem scriptis exprimere debeat, se non esse Doctorem SS. Theologiae, vel SS. Canonum, neque privilegio aperiendi litteras Apostolicas aliunde munitum, si revera talis non sit & tamen velit aperire litteras petita dispensationis, eò quod forte Oratrix ad ipsum habeat specialem confidentiam, vel in illo loco nullus sit Doctor, vel Confessarius privilegiatus. Hinc litteris suis hæc vel similia addat: *Et quia Oratrix (vel Orator) ad me tanquam Confessarium, cui conscientiam suam aperuit, specialem habet confidentiam, dignetur Eminentia Vestra disponere, ut concessam gratiam liceat mihi exequi.* Vel: quia in Oratricis loco nullus reperitur Confessarius in Theologia Magister vel Canonum Doctor, vel aliàs ad exequendum privilegiatus, dignetur Eminentia Vestra providere, & disponere, ut etiam aliis exequi valeat.

27. Circa executionem notandum est executori 1. Quod debeat esse Doctor in Theologia vel Jure Canonico in publica Universitate creatus, vel speciali privilegio ad aperiendas & exequendas litteras Pœnitentiarum munitus: cujusmodi privilegium habent Confessarii Societatis JESU, quibus à P. Generali per suos Superiores communicatur specialiter, concessum à Gregorio XIII. 3. Aprilis 1582. licet Doctores non sint. Hoc privilegium competit etiam aliis Ordinibus mendicantibus, qui cum Societatis privilegiis communicant. In aliis non privilegiatis non sufficit Licentia, ut habet communis fere omnium contra P. Engel in Man. Paroch. p. 3. c. 2. §. 1. n. 16. licet alias Licentia in favorabilibus veniant nomine Doctorum; quia id universaliter verum non est, nempe quando Doctoribus aliquid competit non ratione exercitii, sed ratione dignitatis, ut ad

Lib. IV. R. P. Viri Pichler.

vertit Sanch. l. 2. d. 34. n. 8. 2. Quod debeat esse Approbatus ab Ordinario vel ipsius penitentis seu Oratricis, vel saltem in illa Diocesi, in qua fit executio. 3. Quod debeat ab Oratrice specialiter esse electus. 4. Quod debeat clausulas in Rescripto contentas accuratè observare, nisi velit periculo nullitatis exponere dispensationis executionem. 5. Examinare veritatem causae allegatae. 6. Monere dispensandam, quod dispensatio tantum se extendat ad Matrimoniales actus, & ad unicum Matrimonium, ita ut, si extra Matrimonium peccet contra castitatem, vel novum mortuo priore marito Matrimonium contrahat, peccet contra votum toties, quoties contra castitatem aliquid facit &c. item quod hæc dispensatio tantum concedatur pro foro conscientiae & coram DEO. 7. Commutare votum injungendo Sacramentalem Confessionem singulis mensibus tota vitâ peragendam, & alia opera, v. g. medium Rosarium singulis hebdomadis recitandum, vel respectu divitis elemosynam quot hebdomadis faciendam, ac demum aliqua opera quotidiana, v. g. mane & nocte unum Ave Maria recitandum, cum monito, ut sic quotidie recordetur obligationis, quam habebat ob votum. 8. His denique injunctis dispensare, & quidem in ipsa confessione, ac durante Judicio Sacramentali; nam juxta modernum Curiae Romanæ stylum omnino necesse est, ut in ipso actu Sacramentalis Confessionis fiat dispensatio: quare auditis peccatis, præmissis examine veritatis causae, monitis, & commutatione, seu injunctione aliorum operum, uti diximus, & injunctâ pœnitentiâ Sacramentali pro peccatis, etiam aliis in confessione detectis, pœnitens sic absolvatur, & dispensetur: *Dominus noster JESUS Christus te absolvat &c.* Deinde ego te absolvo à peccatis tuis in nomine Patris &c. Tum subjungatur: *Item Auctoritate Apostolica specialiter mihi delegata tibi votum castitatis, quod emisisti, ad effectum, ut Matrimonium contrahere, ac debitum conjugale reddere & exigere licitè valeas, in opera tibi præscripta dispensando commuto, in nomine Patris &c. Passio Domini nostri JESU Christi &c.* Hæc formula quamvis non sit de essentia, tamen est valde congrua. Præterea observandum 1. nihil obesse, si pœnitens prius alteri jam fuerit confessus, & à peccatis absolutus, executori autem tantum peccata venialia confitetur, nullam connexionem habentia cum voto vel materia, ratione cujus dispensatur; modò durante Sacramentalis Confessionis actu fiat dispensatio. Reiffenstuel n. 458. 2. Probabilius licitum esse loco menstruæ confessionis bimestrem vel trimestrem injungere, si ob negotia vel alias graves rationes menstrua confessio esset nimis difficilis pœnitenti, præsertim si clausula sic habeat: *singulis mensibus, vel quoties tibi videbitur.* Aut saltem si in fine addatur: *prout secundum DEUM ipsius anima saluti expedire judicaverit.*

T

§. III.